

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۵/۱۰

سمیع الدین افغانی

د خره فلسفي عقل

يوه ورخ يو خر په قهر شو خپل روزگار ته
خپل ژوندون ته وه حيران محنت او کار ته

اعتصاب يې د خوراک وکړه دي خر
ويل: انسانان مونږ ته مدام کړي سپک نظر

هره ورخ يې حال خراب خوار او ډنگر شو
له غصې داسې چې مرگ ته برابر شو

ولږې ، تندي له هر څه وه پاتې کړې
بس د مرگ لور ته روان وه غلې، غلې

چې پلار خر يې شو خبر د خوی له حاله
د خپل خوی له اعتصاب او له جنجاله

ورته لاره په خواږه ژبه بيان شو
د خپل خوی د اعتصاب علت جويان شو

ويل: چې خويه ورخ له ورځې ډنگريږي
دي تصميم کي دي تر مرگ پورې رسپري

بني اوربشي او خواږه درته پراته دي
راته ووايه : چې زړه کي دي نور څه دي

چا ناکام درسره کړې چې غمجن يې؟
ته د چا ځيني خواشيني، انديبنمن يې؟

خوی خر پاڅیده له خای په زحمت
سر يې وبنورو خپل پلار ته په همت

د زړه راز او حقيقت يې ور بيان کړ
په دي کار يې ملامت ظالم انسان کړ

ويل: گيله مې د انسان او بشریت ده
له توهين له بد سلوک او د محنت ده

د پاڼو شميره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

پلار حيران شو د خپل ځوی داسې ځواب ته
د انسان د بد چلند د ځوی عذاب ته

ویل: چې څه درته ویلي انسانانو!
څه گيله لري له خپل یا اجنبیانو!؟

ځوی ویل: دوی مو ټولني پوري ځاندي
هر تنبل ته دوی خر واي توهين کاندې

پلار يې وويل: هغه څنگه په ما گرانه؟
په خبره دي پوه نه شوم مهربانه

ځوی ویل: نه ويني هر وخت کوم انسان؟
چې مضر وي یا تنبل وي یا نادان

ورته وايي: ته يې خر احمق نا پوه يې
ته ټیو کله په جمع کې د سرو يې

ايا مونږه په ريښتيا دومره نادان يو؟
يا بيکاره لکه دوی مونږ تنبلان يو؟

مونږ په اصل کې ډير گالو زحمتونه
انسانان په مونږ کوي شاقه کارونه

شپه او ورځ په کار او بار باندې اخته يو
خو بيا هم د دوی په نزد مونږ بيکاره يو

پلار پدې وخت کې خپل ځوی ته شو حيران
زړه له سوزه ځوی حالت ته شو گريان

پدې فکر چې به ځوی ته څه ځواب کړي
په خپل ځوی به ختم څنگه اعتصاب کړي

ورته وی ځنډل غوږونه په گفتار شو
ویل: انسان لوی خليفه د دي ديار شو

که اشرف المخلوقات د دوی رتبه ده
زما هم د ځينو، ځينو دا گيله ده

دوی په خپلو کې کوي سره قتلونه
د انصاف نه دی بيرون کوي جنگونه

ايا خر چيرته کوم بل خر دی وژلی؟
يا د بل خره استحقاق يې تري خوړلی؟

داسې خر دی چا ليدلی چې قاتل وي؟
يا اوربشي يې غلا کړی د کوم بل وي؟

يا گيله د خپل د نسله کړي بل چاته؟
يا ضرر يې رسيدلی وي دنيا ته؟

يا پردو ته جاسوسي په خپل مفاد کړي؟
ځانله جوړه کړي هستي او بل برباد کړي؟

يا كوم خر د بل د خره سره دښمن وي؟
يا خپل مينځ كې يو د بله گيله مند وي؟

يا بي ورور پردو په لمسه وي وژلى؟
يا بل خري په نيرنگ وي غولولى؟

يا شيطان وي شيطانت د نورو خرو كړي؟
يا وحشت، نسل كوشي په چا پيرزو كړي؟

پلار اوږده ساه د خولى وويسته بهر
په اوږه د خوى بي كېښوده خپل سر

ورته وويل: چې په ځمكه كې انسان
د دوى مينځ كې شته بې رحمه ليدران

مرگ او ژوبله تباهي د دوى شعار دى
دوى له وجې په هر سيمه كې ناتار دى

دوى په ځمكه كې جوړ كړي كړيلا ده
نابودي ته يې مخ كړى دا دنيا ده

دا وحشيان په مرگ او ژوبله نه مريږي
دوى له نيته بشريت په اور سوځيږي

بعضو خپل گټي جهاد نه قرباني كړي
ځينو نورو اسلامي فتوا سياسي كړي

كله يو كله بيا بل تنظيم كې پايي
كوي هغه كوم چې لوى بادار يې وايي

مونږ د خرو نسل پوهيږو په خپل كار
مونږ كه هر څه يو بيا پيژنو خپل لار

خوى او پلار وښورو سر دې حقيقت ته
ويل چې خداى يو پيدا كړي كوم حكمت ته

پلار يې وويلي: غوښتنه مې له تا ده
زما تا ته دا نصيحت او دا سلا ده

چې خپل پل دې د پلرو پر پل قايم وړه
بار د پلار او د نيكو په دود دايم وړه

انسان پريږده چې كړي هغه به ريبې
مونږ او تاسو سره صبر ښه زيبيري

مونږ نه چا ته كړو ښكنځل نه دروغ وايو
نه مو چا سره دوکه ده ريښتيا ستايو

نه مو چور يا چپاول دى چرته كړى
نه مو يو ورور هغه بل ته لمسولى

نه غاصب د بل د ځمكو يا جايداد يو
چې د بل چا كره غم وي مونږ نا ښاد يو

خوی خړ پوه شو په خبرو د خپل پلار
سر یې پورته کړو اورېشو ته په وار

ویل: ریښتیا وایې خبره دې منمه
ستا په خوښه اعتصاب می ماتومه

زه به ټول عمر یم خړ، د خړه لمسی یم
د خړه خوی د خړه د نسل کړوسی یم

د قیامت په ورځ به خدای مو مدد گار شي
دا ظالم بي رحمه خلک به ټول احضار شي

ظالمان به د دوزخ لور ته روان وي
بیا به هلته په همدې ژبه گویان وی

کاشکې خړ وای په دنیا کې پیدا شوی
اوس دوزخ کې به په اور نه سوځیدلی